

Załącznik nr 4 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
z dnia..... 2024 r.

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ²⁾	Cel działań ochronnych ³⁾
1.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (<i>Charetea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areалу siedliska przyrodniczego (min. 282 ha) na poziomie oceny niezadowalającej (U1) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Struktura roślinności ramienicowej	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (spadek powierzchni łak ramienicowych w jez. Wełtyń nie większy niż 20 % – zbiornik podlega silnym oddziaływaniom antropogennym).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (dobrze wykształcone strefy roślinne, w tym roślinność reprezentująca podwodne łaki ramienicowe z klasy <i>Charetea</i> - z dominacją ramienicy omszonej – <i>Chara tomentosa</i> i kryniczniczy tępej <i>Nitellopsis obtusa</i> , jednakże z powodu silnych oddziaływań antropogennych, występują również liczne zbiorowiska roślinności typowej dla siedliska 3150 – <i>Nupharo-Nymphaetum albae</i> , <i>Potametum lucentis</i> oraz <i>Myriophyllum spicatum</i>).
		Gatunki wskazujące na degenerację siedliska w tym obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak obcych gatunków inwazyjnych oraz gatunków wskazujących na degenerację siedliska).
		Maksymalna głębokość występowania łak ramienicowych.	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej FV (ramienice występują do głębokości 4,5 m).
		Zasięg strefy świetlnej w jeziorze	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (widoczność do 2,5 m przy max. głębokości jeziora 11,6 m).

²⁾ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy. Wskaźniki kardynalne zaznaczono pogrubioną czcionką.

³⁾ Użyte oceny FV (stan ochrony właściwy), U1 (stan ochrony niezadowalający) oraz U2 (stan zły) wynikają z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

2.		Odczyn wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (odczyn pH 8 – 8,5 bez istotnych zmian).
		Konduktywność (przewodnictwo)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (przewodnictwo oceniane na ok. 500 μ S/cm bez istotnych zmian).
		Plankton: fitoplankton	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (dominacja zielenic lub innych grup z wyjątkiem sinic).
	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 95 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (duża różnorodność fitocenotyczna zbiorowisk, obecne nymfeidy i elodeidy. Pleustofity drobne obecne lub nie – jeśli obecne to w jeziorach do 25%, a w starorzeczach: powyżej 50% pokrycia powierzchni) na 80% stanowisk siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (mniej zróżnicowane zbiorowiska roślinne) nie więcej niż 20% stanowisk siedliska w obszarze.
		Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków obcych i inwazyjnych (z dopuszczeniem moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>).
		Barwa wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (barwa wody słabo zielona, słabo przezroczysta, brązowawo-przezroczysta) na 25% stanowisk siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (wyraźnie zielone zabarwienie wody) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 30% stanowisk siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 35% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (widoczne sinozielone zabarwienie wody) na nie więcej niż 10% stanowisk siedliska w obszarze.
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (przewodnictwo oceniane na 200-600 μ S/cm, bez istotnych zmian) na 75% stanowisk siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (600-899 μ S/cm) do poziomu oceny właściwej FV na nie więcej niż 25% stanowisk siedliska w obszarze.

3.		Przezroczystość wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (widzialność krążka Secchiego do dna lub powyżej 2,5 m) na 25% stanowisk siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 do poziomu oceny właściwej FV (widzialność krążka Secchiego w przedziale 1,0-2,5 m) na co najmniej 20% stanowisk siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 25% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (widzialność krążka Secchiego <1,0m) na nie więcej niż 30% stanowisk siedliska w obszarze.
		Odczyn wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (pH 6,5-7,9) na 25% stanowisk siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (pH 8,0-9,0) oraz z poziomu oceny niezadowalającej U2 (pH >9,0) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 50% stanowisk siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na nie więcej niż 25% stanowisk siedliska w obszarze.
	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 4,5 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (średni stopień fragmentacji płatów siedliska) do poziomu oceny właściwej FV (brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna) na co najmniej 40% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na nie więcej niż 60% powierzchni siedliska w obszarze.
		Gatunki typowe	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV na 55% powierzchni siedliska w obszarze (za typowe gatunki charakterystyczne w obszarze zaliczono: olszewnika kminkolistnego <i>Selinum carvifolia</i> , koniopłocha łąkowego <i>Silaum silaus</i> , trzęślicę modrą <i>Molinia caerulea</i> , wierzbę rokitę <i>Salix rosmarinifolia</i> , len przeczyszczający <i>Linum catharticum</i> , drzazgkę średnią <i>Briza media</i> , biedrzeńca mniejszego <i>Pimpinella saxifraga</i> , turzycę żółtą <i>Carex flava</i> , turzycę prosowatą <i>Carex panicea</i>).

	Utrzymanie wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (średnioliczne gatunki charakterystyczne) na co najmniej 25% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (nieliczne gatunki charakterystyczne) na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze.
Gatunki dominujące	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków panujących, dominują gatunki typowe dla siedliska) na 55% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (brak gatunków panujących, dominują gatunki łąk wilgotnych i turzycowisk) na 25% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (wśród dominantów obecne gatunki ekspansywne, głównie trzęślica modra <i>Molinia caerulea</i>, trzcinnik lancetowaty <i>Calamagrostis canescens</i>, trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i>) na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze.
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak obcych gatunków inwazyjnych) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (występowanie gatunków ekspansywnych nie więcej niż 30% pokrycia) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
Ekspansja krzewów i podrośtu drzew	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (pokrycie krzewami i podrostami drzew < 5% powierzchni) na 40% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (pokrycie krzewami i podrostami drzew > 20% powierzchni) do poziomu oceny niezadowalającej U1 (łączne pokrycie 5-20%) na co najmniej 30% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 30% stanowisk siedliska w obszarze.
Martwa materia organiczna (wojłok)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (średnia <2cm) na 60% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (średnia 2-5 cm) oraz poziomu oceny złej U2 (średnia >5cm) do poziomu oceny właściwej FV na nie więcej niż 40% powierzchni siedliska w obszarze.

4.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 4,5 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (występowanie 1-3 gatunków charakterystycznych; w poszczególnych płatach siedliska występują obecnie po trzy gatunki charakterystyczne dla związku <i>Caricion davallianae</i>: kozłek dwupienny <i>Valeriana dioica</i>, turzyca prosowata <i>Carex panicea</i>, turzyca sina <i>Carex flacca</i>, turzyca łuszczykowata <i>Carex lepidocarpa</i>, złocieniec gwiazdkowaty <i>Campylium stellatum</i>, prątnik nabrzmiął <i>Bryum pseudotriquetrum</i>) do poziomu oceny niezadowalającej U1 (obecność 4-8 gatunków charakterystycznych) na co najmniej 40% siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 60% stanowisk siedliska w obszarze.
		Gatunki dominujące	Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (dominują gatunki nie zaliczane do charakterystycznych dla siedliska) do poziomu oceny niezadowalającej U1 (brak wyraźnych dominantów) na co najmniej 40% siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 60% stanowisk siedliska w obszarze.
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50%, mchy brunatne zajmują powierzchnię 20-70% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów) do poziomu oceny właściwej FV (całkowite pokrycie mchów > 50%, mchy brunatne zajmują łącznie >70% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów) na 35% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (całkowite pokrycie mchów >20%, mchy brunatne nie występują lub zajmują co najwyżej łączną powierzchnię do 20% całkowitej powierzchni wszystkich gatunków mchów, zdecydowanie dominują torfowce) do poziomu oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 25% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 40% stanowisk siedliska w obszarze.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków inwazyjnych) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
		Gatunki ekspansywne roślin	Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (gatunki zajmują powyżej 5% powierzchni siedliska)

		zielnych	do poziomu oceny niezadawalającej U1 (gatunki zajmują do 5% powierzchni siedliska) na co najmniej 40% siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 60% stanowisk siedliska w obszarze.
		Zakres pH	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadawalającej U1 (pH w przedziale 6-7) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
		Ekspansja krzewów i podrośtu drzew	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak lub pojedyncze) na 5% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (udział większy niż 5 % powierzchni siedliska) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze.
		Stopień uwodnienia	Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (poziom wody w piezometrze <30 cm od poziomu gruntu) do poziomu oceny niezadawalającej U1 (poziom wody w piezometrze 10-20 cm od poziomu gruntu) na całej powierzchni siedliska w obszarze. Przy ew. braku możliwości podjęcia działań ochrony czynnej lub mimo ich podjęcia osiągnięcie celu dodatkowo uzależnione od warunków klimatycznych
		Pozyskanie torfu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak śladów pozyskiwania torfu) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
		Melioracje odwadniające	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniającej torfowisko) na 35% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadawalającej U1 (przy jednym z płatów siedliska znajduje się stary rów opaskowy, nie konserwowany od wielu lat) do poziomu oceny właściwej FV na nie więcej niż 65% powierzchni siedliska w obszarze.
5.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 27 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV na co najmniej 55% powierzchni siedliska w obszarze (za typową kombinację florystyczną w obszarze, po uwzględnieniu specyfiki

florystyczna runa	regionalnej zaliczono gatunki acidofilne m.in.: orlicę pospolitą <i>Pteridium aquilinum</i>, kostrzewę owczą <i>Festuca ovina</i>, śmiałka pogiętego <i>Deschampsia flexuosa</i>, jastrzębce <i>Hieracium</i> sp., turzycę pigułkową <i>Carex pilulifera</i>, konwalię majową <i>Convallaria majalis</i>. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (zubożona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 15% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na 15% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (kadłubowa) na nie więcej niż 15% powierzchni siedliska w obszarze.
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska w regionie) na 80% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym ich relacje ilościowe mogą być zaburzone) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 5% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (w jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska roślinnego) do poziomu oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 5% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.
Udział dębu w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (udział dębu > 70%) na 70% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (udział dębu w przedziale 40-70%) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 10% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (udział dębu <40%) do poziomu oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 10% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.

Udział sosny w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (udział sosny < 10%) na 55% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (udział sosny w przedziale 10-40%) do poziomu oceny właściwej FV na 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (udział sosny > 40%) do poziomu oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 5% powierzchni siedliska w obszarze.
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (< 10% gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie) na 95% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (udział sosny w przedziale 10-40%) do poziomu oceny właściwej FV na nie więcej niż 5 % powierzchni siedliska w obszarze.
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (< 1% gatunków obcych geograficznie w drzewostanie i nie odnawiających się) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (> 20m³/ha) na 30% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (<10m³/ha) do oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 na nie więcej niż 30% powierzchni siedliska w obszarze.
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m i >50 (30) cm grubości	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (> 5 szt./ha) na 25% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (3-5 szt./ha) do oceny właściwej FV na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 25% powierzchni siedliska w obszarze.

	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (<10 szt./ha) na nie więcej niż 30% powierzchni siedliska w obszarze.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (> 10% udział drzew starszych, niż 100 lat) na 10% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (< 10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale > 50% udział drzew starszych, niż 50 lat) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 60% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (< 10% udział drzew starszych niż 100 lat i < 50% udział drzew starszych, niż 50 lat) na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.
Naturalne odnowienia dębu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (odnowienie liczniejsze niż pojedyncze) na 10% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (odnowienie pojedyncze) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 35% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 45% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (brak) na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (> 50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i przerzedzenia) na 5% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 40% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 45% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 jednolite odnowienia lub zróżnicowana struktura KO z <10% powierzchni zajętej przez fragmenty starego drzewostanu) do poziomu oceny

	niezadowalającej U1 na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków ekspansywnych w podszycie i runie) na 60% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (obecny najwyżej jeden gatunek, nie bardzo silnie ekspansywny) na co najmniej 10% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (więcej niż jeden gatunek albo jeden gatunek bardzo silnie ekspansywny) na nie więcej niż 30% powierzchni siedliska w obszarze.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (nitrofilne, okrajkowe, porębowe, w tym trzcinnik piaszkowy i jeżyny)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak rodzimych gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy w runie) na 70% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (udział rodzimych gatunków ekspansywnych podwyższony, lecz nie bardzo ekspansywne) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 10% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na co najmniej 15% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (gatunki silnie ekspansywne) na nie więcej niż 5% powierzchni siedliska w obszarze.
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak zniszczeń) na 85% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu ocen: niezadowalającej U1 (występują mało znaczące zniszczenia) oraz oceny złej U2 (liczne ślady) do poziomu oceny właściwej FV na nie więcej niż 15% powierzchni siedliska w obszarze.
Inne zniekształcenia (zaśmiecanie, wydeptywanie, rozjeżdżanie)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak zniekształceń) na 70% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowalającej U1 (występują mało znaczące zniekształcenia) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 na poziomie nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.

6.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 38 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (typowa kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej) na 65 % powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (kombinacja florystyczna zubożona w stosunku do typowej dla siedliska przyrodniczego w regionie) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 15% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (kombinacja florystyczna kadłubowa) na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze. Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających w obszarze zaliczono m.in.: czartawę pospolitą <i>Circaea lutetiana</i>, niecierpka pospolitego <i>Impatiens noli-tangere</i>, niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>, turzycę błotną <i>Carex acutiformis</i>, wiechlinę zwyczajną <i>Poa trivialis</i>, wietlicę samiczą <i>Athyrium filix-femina</i>, kostrzewę olbrzymią <i>Festuca gigantea</i>, ziarnopłona wiosennego <i>Ficaria verna</i>, pokrzywę zwyczajną <i>Urtica dioica</i>, przytulię czepną <i>Galium aparine</i>, śmiałka darniowego <i>Deschampsia caespitosa</i>, kuklika pospolitego <i>Geum urbanum</i>, gajowca żółtego <i>Lamium galeobdolon</i>, jasnotę plamistą <i>Lamium maculatum</i>, czyścica leśnego <i>Stachys sylvatica</i>, bodziszka cuchnącego <i>Geranium robertianum</i>, turzycę rzadkokłosą <i>Carex remota</i>. Ubogą warstwę mszystą tworzą: płaskomerzyk fałsty <i>Plagiomnium undulatum</i> oraz pospolite gatunki z rodzaju krótkosz <i>Brachythecium</i> sp. i dzióbekowiec <i>Eurhynchium</i> sp.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska w regionie w naturalnych stosunkach ilościowych) na 15% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym ich relacje ilościowe są zaburzone) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 40% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 30% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (w jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska roślinnego) na nie więcej niż 15% powierzchni siedliska w obszarze.

Gatunki obce geograficzne w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (w drzewostanie występuje < 1% gatunków obcych geograficznie, które nie odnawiają się) na 55% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźników z poziomu oceny niezadowolającej U1 (<10% i nie odnawiające się) i oceny złej U2 (>10% lub spontanicznie odnawiające się, niezależnie od ich udziału w drzewostanie) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (>10% lub spontanicznie odnawiające się, niezależnie od udziału) na nie więcej niż 5% powierzchni siedliska w obszarze.
Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (obecny najwyżej jeden gatunek obcy, nieliczny, sporadyczny) na 25% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (jeden gatunek obcy liczny lub więcej gatunków) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 35% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 30% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (facjalna dominacja gatunku obcego) na nie więcej niż 10 % powierzchni siedliska w obszarze.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie, w tym trzcinnik piaskowy i jeżyny co najwyżej pojedynczo) na 15% stanowisk siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (udział podwyższony, lecz nie bardzo ekspansywne) do oceny właściwej FV na co najmniej 70% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (facjalnie dominujące w sposób ograniczający różnorodność runa) na nie więcej niż 15 % powierzchni siedliska w obszarze.
Martwe drewno	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (> 20m³/ha) na 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 (10-20m³/ha) na co najmniej 10%

	powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 ($<10\text{m}^3/\text{ha}$) na nie więcej niż 70% powierzchni siedliska w obszarze.
Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i >50(30)cm grubości	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (> 5 szt./ha) na 30% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (3-4 szt./ha) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 5% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (<3 szt./ha) na nie więcej niż 45% powierzchni siedliska w obszarze.
Naturalność koryta rzeczno	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak regulacji lub ciek zupełnie zrenaturalizowany po dawniejszej regulacji) na 15% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (regulacja wykonana metodami „miękkimi”, z zachowaniem cech hydromorfologicznych cieku naturalnego) do poziomu oceny właściwej FV na co najmniej 15% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na nie więcej niż 70% powierzchni siedliska w obszarze.
Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/zbiorowiska roślinnego) na 5% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (dynamika zalewów i przewodnienie podłoża obniżone w stosunku do normalnego) do oceny właściwej FV na co najmniej 25% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z oceny złej U2 (zupełny brak zalewów lub zupełnie przesuszone podłoże) do poziomu oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 30% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej na nie więcej niż 40% powierzchni siedliska w obszarze

Wiek drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV (> 20% udziału w drzewostanie drzew starszych, niż 100 lat) na 5% stanowisk siedliska. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (<20% udział drzew starszych niż 100 lat ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat) do oceny właściwej FV na co najmniej 30% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 40% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z oceny złej U2 (>20% udział drzew starszych niż 100 lat i <50% udział drzew starszych niż 50 lat) do poziomu oceny niezadowolającej U1 na nie więcej niż 25% powierzchni siedliska w obszarze.
Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (pionowa struktura roślinności naturalna, zróżnicowana) na 10% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (pionowa struktura roślinności antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana) na co najmniej 45% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 30% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (struktura antropogenicznie zmieniona) do poziomu oceny niezadowolającej U1 na nie więcej niż 15% powierzchni siedliska w obszarze.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (odnowienie naturalne obfite, co najmniej 3 gatunkowe, reagujące na luki i prześwietlenia) na 55% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny niezadowolającej U1 (odnowienia pojedyncze) na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 na co najmniej 20% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu oceny złej U2 (brak odnowienia) do poziomu oceny niezadowolającej U1 na nie więcej niż 5% powierzchni siedliska w obszarze.
Zniszczenia runa i gleby związane	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak istotnych zniszczeń runa i gleby)

		z pozyskaniem drewna	związanych z pozyskaniem drewna) na 55% stanowisk siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu ocen niezadowolającej U1 (nieliczne ślady) i złej U2 (znaczące) na nie więcej niż 45% powierzchni siedliska w obszarze.
		Inne zniekształcenia	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak innych zniekształceń) na 95% powierzchni siedliska w obszarze. Poprawa wskaźnika z poziomu ocen niezadowolającej U1 (inne zniekształcenia występują, lecz są mało znaczące) i złej (silne zniekształcenia) na nie więcej niż 5% powierzchni siedliska w obszarze.
7.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Populacja	Utrzymanie stanu populacji na poziomie liczebności gatunku oszacowanej w obszarze na 12-20 osobników (ocena zła U2).
		Siedlisko	Utrzymanie siedlisk gatunku na obecnym poziomie oceny złej U2 (dwa stanowiska w obszarze).